

BF-107

May-2015

M.Com., Sem.-II

407 : Financial Services

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સમાન છે.

1. (અ) નાણાકીય સેવાનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો અને નાણાકીય સેવા નાણાકીય વ્યવસ્થાનું એક અગત્યનું ઘટક કઈ રીતે છે તે સમજાવો. 7

અથવા

ફેક્ટરીંગ એટલે શું ? ફેક્ટરીંગના (પાકા આડતિયાના) કાર્યો સમજાવો.

- (બ) સંક્ષિપ્તમાં લખો : (ગમે તે બે) 4

(1) ડિપોઝીટરી પ્રક્રિયા સમજાવો.

(2) કસ્ટોડીયનના કાર્યો

(3) કેડિટ રેટીંગ (શાખ ક્રમાંક)નો ખ્યાલ

- (ક) માત્ર એક-બે લીટીમાં જવાબ લખો : (ગમે તે બે) 3

(1) ભૌતિક શેર અને ડિમેટ શેર વચ્ચેનો તફાવત.

(2) ભારતમાં કેડિટ રેટીંગ એજન્સીઓ કેટલી છે ?

(3) ફોરફેટિંગ એટલે શું ?

2. (અ) મર્યન્ટ બેંકિંગ એટલે શું ? ભારતમાં મર્યન્ટ બેંકરની ભરણાં પૂર્વેની જવાબદારીઓ જણાવો. 7

અથવા

આવાસ ધિરાણમાં રાષ્ટ્રીય આવાસ બેંકની ભૂમિકા સમજાવો.

- (બ) સંક્ષિપ્તમાં લખો : (ગમે તે બે) 4

(1) ઈન્વેસ્ટમેન્ટ બેંકર્સનાં કાર્યો દર્શાવો.

(2) આવાસ ધિરાણ કંપનીઓની માર્કેટિંગ વ્યૂહરચનાઓ દર્શાવો.

(3) ગૃહ ધિરાણ ઉદ્યોગમાં મુખ્ય ભાગ ભજવનાર કોણ છે ?

- (ક) માત્ર એક-બે લીટીમાં જવાબ લખો : (ગમે તે બે) 3
- (1) ગૃહ ધિરાણના વિવિધ પ્રકારો દર્શાવો.
 - (2) G-J RHFS એટલે શું ?
 - (3) ઉલટાવેલ ગીરો લોન (રીવર્સ મોર્ગેજ લોન) એટલે શું ?
3. (અ) ભારતમાં સ્વાતંત્ર્ય પછીનો બેંકિંગ ક્ષેત્રનો વિકાસ સમજાવો. 7
- અથવા**
- સામાન્ય વીમા એટલે શું ? વિવિધ પ્રકારના સામાન્ય વીમાની સમજૂતી આપો.
- (બ) સંક્ષિપ્તમાં લખો : (ગમે તે બે) 4
- (1) બેંકના મુખ્ય કાર્યો કયા છે ?
 - (2) નાણાકીય સમાવેશ કરવાની પ્રક્રિયા એટલે શું ?
 - (3) જીવન વીમાના લાભો સમજાવો.
- (ક) માત્ર એક-બે લીટીમાં જવાબ લખો : (ગમે તે બે) 3
- (1) અનુસૂચિત વેપારી બેંકનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો.
 - (2) સૂક્ષ્મ ધિરાણ એટલે શું ?
 - (3) આરોગ્ય વીમાની વ્યાખ્યા કરો.
4. (અ) મ્યુચ્યુઅલ ફંડ એટલે શું ? મ્યુચ્યુઅલ ફંડમાં રોકાણ કરવાની પદ્ધતિઓ સમજાવો. 7
- અથવા**
- ખુલ્લા અને બંધ અંતવાળી મ્યુચ્યુઅલ ફંડની યોજનાઓ વિશે નોંધ લખો.
- (બ) સંક્ષિપ્તમાં લખો : (ગમે તે બે) 4
- (1) મ્યુચ્યુઅલ ફંડમાં રોકાણના ફાયદા સમજાવો.
 - (2) ઈકિવટી ફંડ એટલે શું ?
 - (3) મિલકતની ચોખ્ખી કિંમત (નેટ એસેટ વેલ્યુ)નો ખ્યાલ સમજાવો.
- (ક) માત્ર એક-બે લીટીમાં જવાબ લખો : (ગમે તે બે) 3
- (1) મૂડી રક્ષા સ્કીમ એટલે શું ?
 - (2) મ્યુચ્યુઅલ ફંડના પુરસ્કર્તાની વ્યાખ્યા લખો.
 - (3) જાહેરક્ષેત્રના મ્યુચ્યુઅલ ફંડના કોઈપણ બે નામ આપો.

- (1) ડિમેટ શેરથી રોકાણકારોને કયો ફાયદો થાય છે ?
 (a) સ્ટેમ્પ ડ્યૂટી લાગતી નથી (b) જોખમમાં ઘટાડો
 (c) શેરની ઝડપી ફેરબદલી (d) ઉપરના બધા
- (2) ભારતમાં કઈ બેંક ફોરફેટિંગની સેવા પૂરી પાડે છે ?
 (a) રિઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયા (b) એક્ઝીમ બેંક
 (c) યુ.ટી.આઈ. બેંક (d) સ્ટેટ બેંક ઓફ ઈન્ડિયા
- (3) ભારતમાં ડિપોઝીટરી ધારો કયા વર્ષથી અમલમાં આવ્યો ?
 (a) ઈ.સ. 1996 (b) ઈ.સ. 1998
 (c) ઈ.સ. 1999 (d) ઈ.સ. 2002
- (4) 'A' શાખ ક્રમાંક એટલે શું ?
 (a) ઊંચી સલામતી (b) અપૂરતી સલામતી
 (c) પૂરતી સલામતી (d) શ્રેષ્ઠ સલામતી
- (5) યુ.એસ.એ.માં 1935 સુધીમાં સ્થપાયેલ રોકાણ બેંકો પૈકી નીચેનામાંથી કોનો સમાવેશ થતો નથી ?
 (a) ગોલ્ડમેન શેશ (b) મેરિલ લિન્ચ
 (c) મોર્ગેન સ્ટેન્લી (d) સ્ટાન્ડર્ડ ચાર્ટર બેંક
- (6) જાહેર ભરણાનું કદ ₹ 200 કરોડથી ₹ 400 કરોડ સુધી હોય, તો કેટલી લીડ બેંકોની નિમણૂક થઈ શકે ?
 (a) ચાર (b) ત્રણ
 (c) પાંચ (d) આઠ
- (7) ભારતમાં હાઉસિંગ ડેવલપમેન્ટ ફાઈનાન્સ કોર્પોરેશનની સ્થાપના ક્યારે થઈ ?
 (a) 1975 (b) 1977
 (c) 1978 (d) 1974
- (8) 'સેબી'ના નિયમો-1992 પ્રમાણે નીચેના પૈકી કયું લક્ષણ વેપારી બેંકનું નથી ?
 (a) લોકરની સુવિધા આપવી
 (b) ભરણાંના સંચાલનમાં ભાગ લેવો
 (c) ભરણાંના સંચાલનમાં મેનેજર તરીકે સેવા
 (d) કોર્પોરેટ સલાહકારી સેવા
- (9) વીમા કંપની દ્વારા જોખમ સામે રક્ષણ મેળવવા ગ્રાહકે ચુકવવાની ચોક્કસ રકમ એટલે શું ?
 (a) વીમાની કુલ રકમ (b) વીમા કંપની દ્વારા ચુકવાતી કુલ રકમ
 (c) વીમા પ્રીમિયમ (d) વીમા કંપનીએ ઉઠાવેલ જોખમની કુલ રકમ

- (10) ભારતીય જીવન-વીમા નિગમની સ્થાપના કયા વર્ષમાં થઈ ?
(a) 1955 (b) 1954
(c) 1960 (d) 1956
- (11) ઈ.સ. 1980માં કેટલી બેંકોનું રાષ્ટ્રીયકરણ કરવામાં આવ્યું હતું ?
(a) 12 (b) 13
(c) 06 (d) 20
- (12) મ્યુચ્યુઅલ ફંડના યુનિટની વાસ્તવિક કિંમત એટલે કઈ કિંમત ?
(a) મૂળ કિંમત (b) મિલકતની ચોખ્ખી કિંમત
(c) બજાર કિંમત (d) પ્રીમિયમ સાથેની કિંમત
- (13) કયા વર્ષથી ભારતમાં દરિયાપાર ફંડ (Offshore Fund)ની શરૂઆત થઈ ?
(a) ઈ.સ. 1986 (b) ઈ.સ. 1987
(c) ઈ.સ. 1988 (d) ઈ.સ. 1984
- (14) નીચેના પૈકી કયા મ્યુચ્યુઅલ ફંડનું વિતરણ પોસ્ટ ઓફિસ દ્વારા થતું નથી ?
(a) આઈ.સી.આઈ.સી.આઈ. ફંડ (b) યુ.ટી.આઈ. ફંડ
(c) એસ.બી.આઈ. ફંડ (d) બેંક ઓફ બરોડા ફંડ
-

Seat No. : _____

BF-107

May-2015

M.Com., Sem.-II

407 : Financial Services

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All questions carry equal marks.

1. (A) Clarify the meaning of Financial Services and explain how Financial Service is an important component of Financial System. **7**

OR

What is Factoring ? Explain the Functions of Factoring.

- (B) Write in brief : (any **two**) **4**

(1) Explain the Depository Process.

(2) Functions of Custodian.

(3) The concept of Credit Rating.

- (C) Answer in **one-two** lines only (any **two**) : **3**

(1) Difference between Physical Share and Demat Share.

(2) How many credit rating agencies are there in India ?

(3) What is Forfeiting ?

2. (A) What is Merchant-Banking ? State the Pre-issue obligations of Merchant Banker in India. **7**

OR

Explain the role of National Housing Bank in Housing Finance.

- (B) Write in brief : (any **two**) **4**

(1) State the functions of investment bankers.

(2) State the marketing strategies of housing Finance Companies.

(3) Who are the prominent players in the Housing Finance Industry ?

- (C) Answer in **one-two** lines only. (any **two**) **3**
- (1) State the different types of Housing Loans.
 - (2) What is G-JRHFS ?
 - (3) What is Reverse Mortgage Loan ?
3. (A) Explain development of Banking Sector in India after independence. **7**
- OR**
- What is General Insurance ? Explain the various types of General Insurance.
- (B) Write in brief (any **two**) : **4**
- (1) What are the main functions of Bank ?
 - (2) What is Financial Inclusion ?
 - (3) Explain the advantages of Life Insurance.
- (C) Answer in **one-two** lines only (any **two**). **3**
- (1) Clarify the meaning of Scheduled Commercial Bank.
 - (2) What is Micro Finance ?
 - (3) Define Health Insurance.
4. (A) What are Mutual Funds ? Explain methods of investing in Mutual Fund. **7**
- OR**
- Write a note on 'Open and Close Ended Schemes' of Mutual Fund.
- (B) Write in brief (any **two**). **4**
- (1) Explain advantages of investing in Mutual-Fund.
 - (2) What is Equity Fund ?
 - (3) Explain concept of Net Asset Value (NAV).
- (C) Answer in **one-two** lines only (any **two**). **3**
- (1) What is Capital Protection Scheme ?
 - (2) Write definition of sponsor of Mutual Fund.
 - (3) Give name any two Public Sector Mutual Fund.

5. Select the correct answer :

14

- (1) What is the gain to investors from Demat share ?
 - (A) No stamp duty
 - (B) Reduction in risk
 - (C) Immediate transfer of shares
 - (D) All of the above

- (2) Which Bank is providing forfeiting service in India ?
 - (A) R.B.I.
 - (B) EXIM Bank
 - (C) U.T.I. Bank
 - (D) S.B.I.

- (3) From which year the Depository Act was introduced in India ?
 - (A) A.D. 1996
 - (B) A.D. 1998
 - (C) A.D. 1999
 - (D) A.D. 2002

- (4) What is the meaning of Credit Rating 'A' ?
 - (A) High Safety
 - (B) Inadequate Safety
 - (C) Adequate Safety
 - (D) Highest Safety

- (5) Which bank was not included in Investment Banks establish in U.S.A. upto 1935 ?
 - (A) Goldman Sachs
 - (B) Merrill Lynch
 - (C) Morgan Stanley
 - (D) Standard Charter Bank

- (6) How many Lead Bankers can be appointed, if the size of Public issue is upto ₹ 200 crores to ₹ 400 crores ?
 - (A) Four
 - (B) Three
 - (C) Five
 - (D) Eight

- (7) In which year 'The Housing Development Finance Corporation' was established in India ?
 - (A) 1975
 - (B) 1977
 - (C) 1978
 - (D) 1974

- (8) Which of the following characteristic is not that of a Commercial Bank as per SEBI Regulations, 1992 ?
 - (A) Provide locker facility
 - (B) Engage in the issue process
 - (C) Service as a manager in issue process
 - (D) Corporate advisory service

- (9) What is the specific amount to be paid by a consumer for protection against risk by insurance company ?
- (A) Total amount of Insurance
 - (B) Total amount paid by Insurance Company
 - (C) Insurance Premium
 - (D) Total amount of risk covered by Insurance Company
- (10) In which year 'The Life Insurance Corporation of India' was established ?
- (A) 1955
 - (B) 1954
 - (C) 1960
 - (D) 1956
- (11) How many banks were nationalized in the year 1980 ?
- (A) 12
 - (B) 13
 - (C) 6
 - (D) 20
- (12) Which price is a real price of Mutual Fund Unit ?
- (A) Basic Price
 - (B) Net Asset Value
 - (C) Market Price
 - (D) Price with Premium
- (13) From which year offshore fund was started in India ?
- (A) 1986
 - (B) 1987
 - (C) 1988
 - (D) 1984
- (14) In the following which Mutual Fund is not distributing their scheme through Post Office ?
- (A) ICICI Fund
 - (B) U.T.I. Fund
 - (C) S.B.I. Fund
 - (D) Bank of Baroda Fund
-